

DECIZIE

12 iunie 2019

mun.Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Oleg Sternioală
Svetlana Filincova
Victor Burduh

examinând recursul declarat de Elena Zara (Cotoneț),
în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Evghenia Marcu
împotriva Elenei Cotoneț, reprezentată legal de Mariana Musteață privind partajarea
în natură a bunului imobil,

împotriva încheierii din 05 aprilie 2019 a Curții de Apel Bălți prin care s-a
restituit cererea de apel declarată de Elena Zara (Cotoneț), ca fiind depusă în afara
termenului legal,

c o n s t a ț ă :

La 31 octombrie 2011, Evghenia Marcu a depus cerere de chemare în judecată
împotriva Elenei Cotoneț, reprezentată de Mariana Musteață privind partajarea în
natură a bunului imobil cu numărul cadastral xxxx situat în xxxxxxxx

Prin hotărârea din 06 martie 2015 a Judecătoriei Drochia, s-a admis acțiunea
înaintată de Evghenia Marcu, prin care s-a atribuit în proprietate personală Evgheniei
Marcu imobilul situat în xxxxxx conform constatării specialiștilor din 26 decembrie
2011 din varianta optimă de partajare a apartamentului partea II cu suprafața totală
de 58,6 m.p., care alcătuiește 3/4 cotă-parte din imobil și se compune din: încăperea
nr. 25 – 4,8 m.p.; încăperea nr. 23 – 12,4 m.p.; încăperea nr. 16 – 17,6 m.p.;
încăperea nr. 21 – 3,7 m.p.; încăperea nr. 19 – 12,5 m.p.; încăperea nr. 17 – 3,4 m.p.;
încăperea nr. 18 – 4,5 m.p.

S-a atribuit în proprietatea personală Elenei Cotoneț imobilul situat în or. xxxx
conform constatării specialiștilor din 26 decembrie 2011 din varianta optimă de
partajare a apartamentului partea I cu suprafața totală de 20,8 m.p., care alcătuiește
1/4 cotă-parte din imobil și se compune din: încăperea nr. 26 – 7 m.p.; încăperea nr.
20 – 1 m.p..

Reclamanta Evghenia Marcu urma să efectueze următoarele lucrări: va zidi
golul de ușă ce duce din încăperea nr. 25 în nr. 26, din nr. 21, nr.18 în încăperea nr.
20; va perfora golul de ușă din încăperea nr. 26 în nr. 20 și din încăperea nr. 26 în
ogradă.

S-a obligat pârâta, Elena Cotoneț cu toți membrii familiei ei cât și reprezentantul său legal, Mariana Musteață în viitor de a nu crea reclamantei Evgheniei Marcu impedimente în folosirea imobilului.

S-a încasat de la Elena Cotoneț, reprezentată de Mariana Musteață în beneficiul Evgheniei Marcu cheltuielile de judecată în sumă de 6221,30 de lei.

Manifestând dezacord cu hotărârea primei instanțe, la 20 martie 2019 Elena Zara (Cotoneț) a declarat apel motivat, solicitând repunerea în termenul de declarare a cererii de apel, casarea integrală a hotărârii din 06 martie 2015 a Judecătorei Drochia, cu trimiterea cauzei la rejudecare în primă instanță, în alt complet de judecată.

Prin încheierea din 05 aprilie 2019 a Curții de Apel Bălți, s-a respins cererea privind repunerea în termen a apelului declarat de Elena Zara (Cotoneț), și s-a restituit Elenei Zara (Cotoneț) cererea de apel ca fiind depusă tardiv.

La 23 aprilie 2019 Elena Zara (Cotoneț) a declarat recurs împotriva încheierii din 05 aprilie 2019 a Curții de Apel Bălți, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii contestate, restituind spre rejudecare problema soluționată prin încheierea casată.

În susținerea recursului a indicat că la momentul intentării acțiunii apelanta avea 12 ani, iar la emiterea hotărârii avea 15 ani, locuia pe adresa xxxxxx împreună cu concubinul ei, cu care în rezultat s-au căsătorit.

Consideră că apelul declarat s-a întemeiat pe norme de procedură, iar repunerea în termen urma să fie efectuată prin elucidarea argumentelor invocate în apel, fără invocarea formală a prezenței reprezentantului în proces, actele cărui sunt opozabile reprezentantului, or nu este cazul unui reprezentant ales, dar a unui legal.

Susține că pricina civilă a fost examinată în fond fără participarea sa în procesul de judecată or, dovada citării legale lipsește la materialele cauzei. Prin urmare, obligativitatea examinării cauzei cu prezența minorei subzistă chiar și în pofida prezenței unei persoane care fără a declara conflictul de interese care îl are cu intimata, propria sa creditoare, s-a recomandat fără rezerve ca reprezentant legal al minorei.

Menționează că, pe parcursul examinării cauzei, reprezentantul legal a pierdut controlul asupra sa, nu mai avea grija sa.

În conformitate cu art. 425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Din materialele cauzei rezultă că încheierea Curții de Apel Bălți a fost pronunțată la 05 aprilie 2019 și expediată în adresa apelantei la proces la 08 aprilie 2019 (f.d. 104), iar conform mențiunii de pe avizul de poștal, Elena Zara (Cotoneț) a recepționat încheierea la 11 aprilie 2019.

Astfel, instanța de recurs consideră că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul în termen, la 23 aprilie 2019.

Potrivit prevederilor art. 42 6 alin. (3) Cod de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copieii certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul declarat de Elena Zara (Cotoneț), neîntemeiat și care urmează a fi respins din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427 lit. a) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Din materialele cauzei rezultă că prin hotărârea din 06 martie 2015 a Judecătorei Drochia, s-a admis acțiunea înaintată de Evghenia Marcu, prin care s-a atribuit în proprietate personală Evgheniei Marcu imobilul situat în xxxxx conform constatării specialiștilor din 26 decembrie 2011 din varianta optimă de partajare a apartamentului partea II cu suprafața totală de 58,6 m.p., care alcătuiește 3/4 cotă-parte din imobil și se compune din: încăperea nr. 25 – 4,8 m.p.; încăperea nr. 23 – 12,4 m.p.; încăperea nr. 16 – 17,6 m.p.; încăperea nr. 21 – 3,7 m.p.; încăperea nr. 19 – 12,5 m.p.; încăperea nr. 17 – 3,4 m.p.; încăperea nr. 18 – 4,5 m.p..

S-a atribuit în proprietate personală Elenei Cotoneț imobilul situat în or. xxxxxx conform constatării specialiștilor din 26 decembrie 2011 din varianta optimă de partajare a apartamentului partea I cu suprafața totală de 20,8 m.p., care alcătuiește 1/4 cotă-parte din imobil și se compune din: încăperea nr. 26 – 7 m.p.; încăperea nr. 20 – 1 m.p..

Reclamanta Evghenia Marcu să efectueze următoarele lucrări: va zidi golul de ușă cu duce din încăperea nr. 25 în nr. 26, din nr. 21, nr.18 în încăperea nr. 20; va perfora golul de ușă din încăperea nr. 26 în nr. 20 și din încăperea nr. 26 în ogradă.

S-a obligat pârâta, Elena Cotoneț cu toți membrii familiei ei cât și reprezentantul său legal, Mariana Musteață în viitor de a nu crea reclamantei Evgheniei Marcu impedimente în folosirea imobilului.

S-a încasat de la Elena Cotoneț reprezentată de Mariana Musteață în beneficiul Evgheniei Marcu cheltuielile de judecată în sumă de 6221,30 de lei (f.d. 79-80).

La 20 martie 2019, Elena Zara (Cotoneț) a declarat apel motivat împotriva hotărârii din 06 martie 2015 a Judecătorei Drochia (f.d. 89-92).

În conformitate cu art.110 Cod de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

În conformitate cu art.113 Cod de procedură civilă, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

În conformitate cu art.362 alin. (1), (3) Cod de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

Repunerea în termen de apel se face de către instanța de apel în cazurile și în ordinea prevăzute de art.116.

În conformitate cu art.116 alin. (1), (3), (4) Cod de procedură civilă, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță.

La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.).

Repunerea în termen nu poate fi dispusă decât în cazul în care partea și-a exercitat dreptul la acțiune înainte de împlinirea termenului de 30 de zile, calculat din ziua în care a cunoscut sau trebuia să cunoască încetarea motivelor care justifică depășirea termenului de procedură.

În conformitate cu art.369 alin. (1) lit.b) Cod de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

Astfel, prin încheierea din 05 aprilie 2019 a Curții de Apel Bălți, s-a refuzat repunerea în termen și s-a restituit Elenei Zara (Cotoneț) cererea de apel ca depusă tardiv (f.d. 101-103).

Colegiul apreciază ca fiind întemeiată concluzia instanței de apel precum că Elena Zara (Cotoneț) a depus cererea de apel în afara termenului legal, deoarece art. 362 alin. (1) Cod de procedură civilă, statuează expres că acest termen se calculează de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel. Concomitent Colegiul relevă că instanța de apel justificat a menționat că apelanta fiind minoră la intentarea procesului de judecată, cât și la pronunțarea hotărârii a fost reprezentată de către reprezentantul legal, mama acesteia, Mariana Musteață, care potrivit procesului-verbal a fost prezentă în ședința de judecată din 06 martie 2015, (f.d. 75-76), iar conform recipisei din 06 martie 2015 a primit copia dispozitivului hotărârii în ziua emiterii (f.d. 81).

Conform art. 79 alin. (1) Cod de procedură civilă, drepturile, libertățile și interesele legitime ale persoanelor care nu au capacitate deplină de exercițiu și ale celor în privința cărora au fost instituite măsuri de ocrotire sînt apărute în instanță, în cazurile și condițiile prevăzute la art.58 și 58¹, de către părinți, înfietori, tutori sau curatori, de alte persoane cărora acest drept le este acordat prin lege.

Conform art. 75 alin. (4) Cod de procedură civilă, actele procedurale efectuate de reprezentant în limitele împuternicirilor sale sînt obligatorii pentru persoana reprezentată în măsura în care ele ar fi fost efectuate de ea însăși. Culpă reprezentantului este echivalentă culpei părții.

În circumstanțele expuse mai sus, Colegiul conchide că recurenta nu a fost lipsită de dreptul de a exercita calea de atac, apelul împotriva hotărârii primei instanțe în termenul prevăzut de lege or, efectul acțiunilor reprezentantului legal, se reflectă ca rezultat al voinței reprezentatului, în speță a Elenei Zara (Cotoneț).

Totodată, Colegiul accentuează că recurenta s-a adresat cu cerere de apel abia la 20 martie 2019, avînd însă dreptul de a înainta o astfel de cerere personal la împlinirea vârstei de 18 ani, adică din 22 iulie 2017.

Cu referire la prevederile art. 56 alin. (3) și art. 61 alin. (1) Cod de procedură civilă, Colegiul conchide că recurentul nu a dat dovadă de diligență și bună credință în realizarea drepturilor sale, ca ulterior să invoce încălcarea drepturilor sale procedurale, în condițiile când personal nu și-a realizat drepturile garantate de legislația în vigoare.

În această ordine de idei, Colegiul menționează că, nevalorificarea drepturilor procedurale de către Elena Zara (Cotoneț) în termenul stabilit, nu poate fi calificată ca o îngrădire a accesului la justiție. Nu poate fi pusă pe seama instanțelor de judecată îngrădirea accesului la justiție, în condițiile când însuși apelantul a ignorat prevederile legale.

Colegiul notează că, unul din aspectele preeminenței dreptului, rezultând din jurisprudența CtEDO, este principiul securității raporturilor juridice. Or, CtEDO statuează că dacă termenul pentru introducerea unei căi ordinare de atac este reînnoit după un interval considerabil și pentru motive care nu par să fie convingătoare, o asemenea decizie ar putea înfrânge principiul securității raporturilor juridice într-un mod similar cu o cale extraordinară de atac (Ponomaryov vs Ucraina, hotărârea din 03 aprilie 2008).

Așa fiind, instanța de recurs relevă că soluția adoptată de instanța de apel prin încheierea de restituire a cererii de apel ca fiind tardivă, este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul prevederilor art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului, având în vedere și obligația părților privind exercitarea drepturilor procedurale cu bună credință și în termen.

În conformitate cu art. 27 alin. (1) Cod de procedură civilă, disponibilitatea în drepturi se afirmă în posibilitatea participanților la proces, în primul rând a părților, de a dispune liber de dreptul subiectiv material sau de interesul legitim supus judecării, precum și de a dispune de drepturile procedurale, de a alege modalitatea și mijloacele procedurale de apărare.

Colegiul precizează că, circumstanțele expuse de recurent nu pot fi acceptate de către instanța de recurs în vederea casării actului judecătoresc contestat, în condițiile când instanța de apel a adoptat o încheiere legală având în vedere că apelanta a omis termenul pentru depunerea cererii de apel.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că încheierea contestată este întemeiată și conformă prevederilor legale, iar argumentele invocate de către recurentă nu sunt întemeiate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat, cu menținerea încheierii instanței de apel din 05 aprilie 2019.

În conformitate cu prevederile art. 427 lit. a), art. 428 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se respinge recursul declarat de Elena Zara (Cotoneț).

Se menține încheierea din 05 aprilie 2019 a Curții de Apel Bălți, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Evghenia Marcu împotriva Elenei Cotoneț, reprezentată legal de Mariana Musteață privind partajarea în natură a bunului imobil.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Oleg Sternioală

judecătorii

Svetlana Filincova

Victor Burduh